

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 1

Januar 1976

12. årgang

Sang av E. O. Rosenius

Nu lov og pris! Jeg vet ei mer
som står tilbake - alt er ferdigt.
Hvad end hos meg jeg føler, ser,
er Lammet dog den ære verdigt,
at du for meg har sonet alt
og tusendfold for mig betalt
alt, ja alt.

Selv er jeg ei tilfreds med mig,
thi i mit kjød bor synder alle.
Mit hjerte har ednu i seg
al syndefaldets bitre galde.
Hvi synger jeg dog glad og fro
om evig nåde, fred og ro,
glad og fro.

Det kommer, Jesus, blitt fra dig,
kun du er værdig frydesangen,
du gav ditt dyre blod for mig
og er for mig til Gud indgangen.
I al min største usselhed
har jeg dog fuld retfærdighed
blot derved.

Det er en uforklarlig trøst,
som letter alle livets pligter.
Det fylder mit beklemt bryst
med høje himmelske utsigter,
at du gik ind med dine sår
og der med disse tegn nu står
helt som vor.

De sår nu råber hver en stund,
de råber, at du vant i striden!
De råber, nåde og miskund
for alle Adams børn i tiden!
Så står du, Jesus, og for mig
hos Gud som præst evindelig,
og for mig.

Når jeg er skrøbelig og svag,
adspreddt og alt, jeg har for øje,
da har jeg en, som natt og dag
min talsmand er hist i det høje,
som for Guds åsyn står for mig
og som i alt fremstiller sig
helt for mig.

Er jeg end kold, han er dog varm,
er jeg adspreddt, er han andektig,
når jeg er syndig, svag og arm,
da er han hellig, rig, almektig.
Kunn usselhed har jeg i mig!
Min hellighed har han i sig,
ja, i sig.

Så sandt som du, o Jesus, står
for os hos Gud nu i det høje,
så sandt som du er blevet vor
retfærdighed der for hans øye,
så sandt er jeg i dette skrud
Guds hjertes lyst og skjønne brud.
o, min Gud!

Guds kjærlighet og Guds rettferdighet

Vi kan nesten si at disse to ordene er over-skriften på hele Bibelen, eller grunntanken.

Men legger vi merke til forkynnelsen, så synes jeg at Guds rettferdighet kommer alt-for lite frem. Både i skrift og tale er Guds kjærlighet holdt så mye frem, at Guds rettferdighet holder på å komme helt bort. Det er vel medvirkende til at det som kalles gudsfrykt er nesten forsvunnet i folket vårt. Å høre en mann som taler om djevelen og helvede og Guds rettferdige straff over synden, slik at du får inntrykk av at han tror på det selv, er en stor skjeldenhet.

Vi har ennå noen få i vårt land som har frimodighet til å synge ut når det gjelder vranglære, men de har mange motstandere — endog av dem vi minst ville tro det om. Hva kommer det av? — Det kommer av Guds rettferdighet. Over dem som viker av fra sannheten sender Gud en kraftig villfarelse så de tror løgnen. (2. Tessal. 2, 11). På dette området er vi kommet mye lenger enn mange av oss tror. Hva kan vi merke det på?

Jo, det ser ut for at det de gamle forkynte ikke duger lenger, og nye ting må finnes opp for å få tak i folket. Dette fører til at Guds ord blir oppblandet med mennesketanker, og så settes det i gang med aksjoner og vekkelsesmøter for å vinne noen for Gud, og det er

jo noe alle Guds barn er interessert i. Men så melder det spørsmålet seg: Blir disse som kommer med virkelig vunnet for Gud og frelst og frigjort? Min erfaring er at sann vekkelse kan ikke noe menneske få i stand, eller presse frem på en uke eller to. Jeg har opplevd å stå i vekkelse, men det var ikke noe jeg presterte med min forkynnelse. Når jeg undersøkte fant jeg at det var frukten av et forarbeide Gud hadde gjort, ofte gjennom mange år. Så når vekkelsen begynte var forholdet slik at ikke noen trodde det kunne bli vekkelse, og det begynte som oftest i de første møter, til stor forundring for meg. Jeg slapp å be dem komme, eller å bruke overtalelseskunster, de falt sammen i sjelenød. Det viste seg siden at de som kom med på annen måte, de ble ikke stående, og om de ble stående med en tid var det en stor sorg å legge merke til at de vant ikke frem til frigjørelse.

Dette her er jo mange år siden, så forholdene kan være annerledes i dag. Men dette skrives for at den unge generasjon i dag må få se og forstå at det å komme med i kristenflokket ikke er det samme som å bli frelst. Her kommer Guds rettferdighet tilsyne, den som så ofte blir forbigått og forbigått. I Matt. 7, 21 står det at ikke enhver som sier Herre, Herre skal komme inn i Guds rike. På samme måte er det i Matt. 25, der det tales om 10 jomfruer som alle hadde valgt å ville til himmelen, gikk på den samme vei, og som sikkert arbeidet sammen i Guds rike, men bare fem av dem kom inn. Hvor mange av oss ser Guds rettferdighet her? Ser det ikke nådeløst ut av Gud å stenge ute folk som vil til himmelen, og hvem av oss har så mye gudsfrykt at vi tror Gud gjør det?

Vi mennesker har en merkelig evne til å forandre litt på Guds ord, slik at vi får det etter vår fornuft eller tanke. På samme måte tenker vi når vi hører Bibelens tale om Guds

Det beste menneske i sig
er døden værd, har synd utallig.
Selv ringest kristen er i deg,
o Jesus, helt retfærdig, salig.
Lov, ære, pris evindelig!
Al salighed er blot i dig,
blot i dig.

*Fra åndelige sange og salmer,
Dansk Luthersk Forlag,
Hillerød, Danmark.
Innsendt av Liv Kleppe.*

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sen der eksp. namn og adr. Bladet blir halde oppe med frivillige gaver
Red. Amund Lid, tlf. 75, Norheimsund og post 5600 Norheimsund

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, 5400 Stord. Postgiro: 42887, Stord
Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppseiing, adresseforandring og gaver til bladet.

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon :

Formann: Sigmund Hjorthaug
Kløverveien 32D, 4300 Sandnes
Telefon Stavanger 65957

Kass.: Sverre Bøhn. Postgiro 68213
Bankgiro: Vikøy Sparebank
3530.07.09492
5601 Norheimsund

straffedom for fedrenes synder som kommer over barna i tredje og fjerde ledd, og de mange andre ting Bibelen nevner for å vise Guds rettferdighet.

På samme tid burde dette gi oss den største klarhet over Guds handlemåte med Jesus, han som gikk i vårt sted. Guds rettferdighet måtte oppfylles før det kunne godtaes av en hellig og rettferdig Gud, og før Gud i sin kjærlighet kunne frelse synderen. Når Jesus ropte at det er fullbragt, da var alle Guds krav oppfylt og en ny og fullkommen rettferdighet tilveiebragt. Bare de som tror på denne Guds rettferdighet i Jesus Kristus får komme inn i himmelen, ingen annen.

Her ser vi også Guds rettferdighet, som har avskåret oss fra å komme inn på noe annen måte. Vi tenker at Gud som er kjærlighet også ville slippe folk inn i himmelen på andre måter, om de bare ville komme. Men Bibelen viser klart at det finnes ingen annen vei til himmelen, enn gjennom Jesus og Guds

fullkomne rettferdighet i ham. Det finnes bare denne ene vei.

Ole Rolfsnes.

Korleis kan eg bli viss på at eg er frelst?

Av Amund Lid

Skal me prøva finna svar på det spørsmålet, må me først tenkja over kva frelsesvissa er. Bibelen gir fleire svar på det. For det første viser den at det er ei indre overtyding om at syndene er oss forletne, ei overtyding om at eg er eit Guds barn, frelst av nåde, ved trua på Jesus. Av Hebr. 11, 1 ser me at det er det same som den frelsande trua på Jesus: Tru er full vissa om det som ein vonar, overtyding om ting ein ikkje ser. For det andre er det det same som sjela sin kvile i Jesus og ordet om han. Tru, visse, overtyding er ikkje strev og anstrengelse frå vår side, den er frukta av evangeliet om Jesus, sjela si kvile i Gud.

Nå finst det mange som meiner at ingen kan bli viss i si frelsessak så lenge me lever her på jorda. Men Bibelen meiner noko anna, for det står skrive i 1. Johs. 5, 13: Dette har eg skrive til dykk, *så de skal vita at de har æveleg liv*, de som trur på Guds Sons namn. Og apostelen Johannes vitnar: *Me veit* at me er gått over frå døden til livet, for me elsker brørne (1. Johs. 3, 14). Og ein sangar vitnar og syng: «Salige visshet, Jesus er min, han er hyrde, kaller meg sin.»

Den som ikkje eig denne vissa, har det vondt og vil alltid vera plaga av angst og uvisse og strev med seg sølv for å få det til å tru, og kristenlivet vil bestå av dei mange krav og bli ei tung bær å bera. Har ikkje evangeliet fått openberra for hjarta at Jesus har frelst deg, uforskyldt av nåde, og gjort deg viss på di frelse og barnekår hjå Gud, blir ikkje evangeliet den Guds kraft som frelser og held deg oppe gjennom motgang, sorg og

trengsel, slik det er tenkt av Gud. For det står skrive at evangeliet *er ei Guds kraft* til frelse for kvar den som trur.

Her tenkjer me ikkje på dei som lever i den rettruande og sterktruande og døde tru eller sikkerhet, som så mange menneske gjer. Den trua kan synast å vera sterk og viss og ei kraft i livet, men den er ikkje ei frukt av Jesus og evangeliet, og frelser heller ingen. Bibelen viser klart at der finst to ulike slag tru og visse om barnekår hjå Gud. Tenk berre på farisearane og dei skriftlærde. Ingen var vel så viss i si tru på at dei var Guds barn som dei, men i hjarta sto dei Anden og Ordet imot, og hadde ikkje bruk for - eller rom for Jesus og nåden.

Men Bibelen talar også om ein flokk skrøpelege, veike og ofte feilande Jesu læresveinar, men som i hjarta trur og set lit til at Jesus har tilgitt syndene deira og gitt dei sin fred og eit æveleg liv ved trua på han.

Kva er så skilnaden på falsk sikkerhet og sann frelsesvissa?

Det er ikkje så enkelt å svara på, men me kan ta fram ein del ord og enkelte trekk ved dei baa to, i von om at den Heilage Ande vil visa oss skilnaden. Me kan be han om å gjera det.

Skilnaden ligg dels i kva me trur på, trua sitt innhald, kva trua og vissa er ei frukt av. Med andre ord ov trua og vissa er ei frukt av lova eller av evangeliet om Jesus, om du har kome til trua ved gjerningar eller ved å lesa eller høyra om Jesus og evangeliet om han. Det fører til at skilnaden blir stor i hjarta og i hjarta sit forhold til Jesus.

Farisearane sette si lit til — og grunna si tru på Guds ord, til sine gerningar og sitt liv som dei levde etter Guds ord, og til si tenesta for Gud. Ved å lesa Filip. 3. kap. ser me kva dei rekna med overfor Gud. Det var det dei kunne lita på i kjøtt (hjá seg sjølv), at dei var omskorne den åttande dagen, høyrdet til Guds folk, sitt syn på lova, sin ihuge for Gud og

hans ord og lov, at dei var etter lova ulastande. Men på same tid hadde dei ei ånd og eit harta som sto Gud imot, som sto Jesus og hans ord imot, eit hjarta som ikkje hadde rom for eller bruk for den frelsaren Gud sende dei. Dei var så visst ikke syndarar som trong tilgivelse og nåde.

Den same ånd og innstilling finn me også att hjå vår tids menneske, anten dei kallar seg humanist, idealist eller høyrer til dei frilynde, almenreligiøse, eller kristelege i ulike former. Humanist tyder menneskeleg, og det er eit felles trekk at dei set menneske i sentrum — reknar med menneske, det Bibelen kallar kjøtet eller å setja si lit til kjøtt. Dei reknar med at dei er døypt, og er ein kristen ved det sjølv om dei i hjarta står Anden og evangeliet imot. «Av døypte vrimler stad og land, men hvor er troens brann? Hva helper det vi vet du døden for oss led, når vi ei står mot Satans verk i troen frisk og sterk», syng Brorson. Dei reknar med sitt kristelege syn, sin kjærleik og ihuge og gjerningar for Gud og nesten, slik me møter det i dei mange filantropiske og kristelege lag og arbeid for naudlidande eller andre gode menneskelege formål. Dei trur den menneskelege kjærleiken er den same som den kjærleiken Bibelen talar om, og kjem i skade for å misstyda Skrifta, til sin eigen undergang, som Peter seier (2. Pet. brev 3, 16). Legg du øyra til det som blir forkynt frå preikestol og talarstol, vil du snart høyra det — om du har øyro til å høyra med.

Jesus seier at den rette kjærleiken kjem av at syndene er oss tilgitt, og den som mykje er tilgitt elsker mykje. Det er noko ganske anna enn den humanistiske eller menneskelege kjærleiken, som kjem frå eit hjarta som ikkje treng tilgivelse eller nåde og ikkje har rom for Bibelens Jesns og evangelium.

Det kan bli gjort mykje godt og byggjande arbeid, som er til gagn for dei som treng om det, og som også vil få den løn det fortener. Men til frelse duger det ikkje, då er det ikkje

meire verd for Gud enn skarn (Filip. 3, 8) eller som ei spya (Openb. 3, 16).

Det liknar svært ofte på sann kristendom og på sann tru, men den blir avsløra på same vis som farisearane blei det, ved den same Ånd og innstilling til Jesus og evangeliet om Jesu stedfortredande død og blod og liv for oss. Hjarta er rettferdig i synet på seg sjølv, og treng ikkje til tilgivelse og nåde for si synd. Derfor har dei ikke rom for Bibelens Jesus i hjarta, og står Anden og det sanne evangelium imot, og viser frå seg all ransakande forkynning som set Bibelens skille mellom frelst og ufrelst.

Den sanne frelsesvissa derimot kan ein kjenna på at harta har late seg overtyda om at synda er stor i tankar, gjerningar og ord, at eg lid berre det eg har fortent. Du ser at ditt eige strekk ikkje til, alt klebar det synd ved, og du er fortapt om ikkje du hadde Jesus. Erkjenninga, angeren og sorga over synda har drive deg til Jesus, der du fann miskunn og fekk nåde og tilgivelse for di synd, på same måte som syndarinna i Simons hus, tollaren i templet og røvaren på krossen.

Du ser ikkje berre synda, men også at dine gode gjerningar og eiga rettferd er ureine og urettferdige for Gud, så du må bli frelst av nåde og uforskyldt som Paulus og Nikodemus som hadde tent Gud frå ungdomen av og var dr. i teologi.

Grunnen til at du kan tru deg frelst er Jesus og det verk han gjorde for deg. I hjarta ditt lever trua på — og tilliten til at Jesus døydde for dine synder og sto opp att til di rettferdiggjering. Jesus er grunnen for di tru, din kjærleik og ditt liv, og ditt barnekår hjå Gud. Den ytre gjerning og handling betyr ikkje lenger noko for deg, heller ikkje i dåpen, men det namnet du blei døypt til og det verk han gjorde og som blei deg tilsagt i Ordet og i dåpen. Du er ikkje lenger redd den ransakande Ånd og Ord, du fryktar for å bedra deg sjølv, og du må høyra evangeliet igjen og igjen for å kunna tru at det verkeleg gjeld

deg, du som er så vond, skrøpeleg og veik i deg sjølv. Du kan ikkje klara deg utan Jesus, og seier i hjarta: «Nei for all den ting jeg visste, kan jeg ei min Jesus miste».

Kan eg vera frelst utan at eg eig frelsesvissa?

Slik kan eg tenkja meg mange spør. Det er ikkje så enkelt å svara på, endå eg veit at mange utan betenkning ville svara ja. Her er det vel best å lata Guds ord svara. Når den bortkomne sonen vende om og møtte far som han hadde synda mot, fekk erfarar hans kyss og kjærleik og tilgivelse, blei ikledt den beste kledningen, fekk ring på fingeren og nye sko på føtene, trur du han var uviss på si frelse og barnekår hjå Gud? Nikodemus var nok uviss i si frelsessak, og kom til Jesus om natta. Jesus sa til han at utan han blei fødd på nytt kunne han ikkje sjå Guds rike eller koma inn i det. I Efes. 1, 13-14 les me: I han har de og, då de hadde høyrte sannings-ordet, evangeliet om dykkar frelsa — i han har de og, då de var komne til trua, fått til innsigle den Heilage Ande, som var oss lova, han som er pantet på vår arv til hans eigendomsfolks utløysing, hans herlegdom til lov.

Her ser me at frelsa, trua og overtydinga om vår frelse, det er den Heilage Ande sitt verk. Han er det som overtyder om synd av di me ikkje trur på Jesus, og han er det som overtyder om at våre gjerningar og eiga rettferd held ikkje for Gud, derfor fører han oss til Jesus og evangeliet om han. Det gjorde han med den bortkomne sonen, og det gjorde han med Nikodemus då han forkynte om Jesus som blei opplyft til krossen. Då Efeserne høyrde dette sannings-ordet — evangeliet om vår frelsa, kom dei til trua og fekk den Heilage Ande til pant og innsegl på si frelse og barnekår hjå Gud. Så Anden som vitnar med vår ånd at me er Guds barn, er Guds segl eller underskrift på vår arv og barnekår. Endå blant oss menneske gjeld ikkje eit arvebrev utan gjevaren si underskrift eller segl, dertil

må han vera død før arven kan bli gyldig. Om du ikkje trur det gjeld deg, så vil du ikkje få noko nytte av arven. På same måten blir det også i vårt forhold til Gud. Så lenge du ikkje trur og ikkje har eit hjarta som er overbevist om at Jesus er din, så lenge vil han og hans frelse ikkje vera til nytte for deg.

Kva meiner du, er det nødvendig å tru og vera overtyda og viss om at eg er eit frelst Guds barn?

Kva er årsaka til at eg ikkje eig frelsevissa?

Du som les dette er kanskje ein av dei mange som spør slik, og du legg truleg til: Korleis kan eg bli viss på at eg er frelst?

Årsaka til at du ikkje eig vissa kan vera fleire ting. For det første synd som du ikkje vil erkjenne som synd overfor Gud. Er det årsaka, så lever du i ein stadig kamp mot Anden og Ordet for å tru at du er frelst likevel. For deg er det berre eit å gjera: Gi Gud rett, gi opp kampen og sjølvforsvaret, og gå til Jesus med di synd. Han kan fullkomen frelsa dei som kjem til Gud *ved han!*

For det andre kan årsaka vera at du byggjer di tru og vissa på ein annan grunn enn den Gud har lagt. Kan eg få stilla deg eit spørsmål? og ditt svar vil visa deg kva grunn du lever på. Når spørsmålet om du er frelst melder seg, kvar vender du deg for å finna svar? Vender du deg til deg sjølv, for å sjå om du er ein rett kristen, om du har den rette trua, ein rett omvendelse, til ditt liv som kristen, til kjenslelivet, opplevingane osv. Gjer du det, då byggjer du på ein annan grunnvoll enn den Gud har lagt, og Anden kan ikkje vitna med di ånd at du er Guds barn. Tvert om må han uroa deg, og prøva ta frå deg det du set di lit til og reknar med. Det er ikkje slik som du trur, at det er det du manglar som er årsaka til at du ikkje kan tru og bli

viss, — nei, det er tvert om det du har og set di lit til som er årsaka.

For det tredje er årsaka at du trur ikkje Gud, når han vitnar om Son sin. (1. Johs. 5, 9-11). Dermed gjer du Gud til ein ljugar. Vantrua er i grunnen einaste årsaka til at eit menneske ikkje er frelst.

Jesus er Guds faste grunnvoll, og annan grunnvoll kan ingen leggja, enn den som er lagd (1. Korint. 3, 11). Einaste veien til frelsa og vissa er å gi opp sine eigne meiningar og gi Anden og Ordet rett, gi opp din motstand imot Gud, og så tru Gud på hans ord når han vitnar om Jesus. Trua og vissa kjem til deg når hjarta vender seg frå deg og ditt og til Jesus og ordet om han. Når det skjer, då vil den Heilage Ande vitna med di ånd at du er frelst og eit Guds barn ved trua på Jesus. Du blir ikkje frelst ved å gjera eller vera og streva med deg sjølv, men einast ved å lesa eller høyra om Jesus og det han har gjort for deg og er for deg.

Den som trur Gud, han har vitnemålet i seg sjølv (1. Johs. 5, 10).

Det vil seia at om ordet om Jesus har fått rom i hjarta ditt, ved at du trur det og set lit til det, så har Jesus teke bolig der. Vitnemålet om Jesus er blitt di trøst og ditt einaste håp, og det vil også finna vei ut frå ditt hjarta til andre. Då vil du seia med Job: Eg veit at min gjenløysar lever. Eller med apostelen Johannes: Me veit at me er gått over frå døden til livet, for me elsker brørne.

Gløym ikkje at Jesus er trua sitt opphav og fullending. Som du blei frelst ved å høyra eller sjå ordet om Jesus, så er det også einaste måten å halda trua og vissa vedlike og fast inn til enden. Det er årsaka til at du stadig treng å høyra trua sitt ord, det som vi forkynner. Lat det bu rikeleg hjå dykk, for manar apostelen.

Bibelens inspirasjon

Av David Hedegård

I.

Hva forstår vi egentlig med Bibelens inspirasjon?

Ordet «inspirasjon» brukes jo ikke bare i religiøs sammenheng. Dersom en foreleser eller foredragsholder er grepet av sitt emne og taler med begeistring, så sier man kanskje at han er inspirert. Enda oftere brukes ordet inspirasjon i sammenheng med forskjellig slags kunstnerisk virksomhet. Allerede Sokrates sa at dikterne ikke skaper sine verker i kraft av sin visdom, men under inspirasjonens makt. Psykologer og litteraturforskere har inngående gransket den kunstneriske inspirasjon, og mange lærde verker er blitt publisert om den.

Men man får ingen opplysninger om Bibelens inspirasjon ved å granske slike bøker. For når ordet «inspirasjon» brukes i sammenheng med Bibelen, skjer dette i tilknytning til et bibelsk ord, nemlig det greske ordet *theopneustos*, som forekommer i 2. i Tim. 3, 16. Dette verset lyder slik: «Den hele Skrift er innblest av Gud og nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettledning, til opptuktelse i retferdighet.» Uttrykket «innblest av Gud» gir nettopp det greske ordet *theopneustos*, som egentlig betyr «gudbeåndet». I den latinske Bibelen er det gjengitt med *divinitus inspirata*, og av dette kommer uttrykket «Bibelens inspirasjon». Når det tales om Bibelens inspirasjon, har man altså fra gammelt av siktet til ordet i 2. Tim. 3, 16.

Ordet «gudbeåndet» sier at det dreier seg om noe som Gud utfører gjennom sin Ånd. Dermed er det også sagt at Bibelens inspirasjon er et *under*. For alt det som Gud gjennom sin Ånd setter i verk på jorden, faller utenfor det vanlige, regelmessige hendingsforløp. «Med under forstår vi en kjensgjerning hvis årsak ikke kan søkes i den årsaks-

kjede som er nedlagt i skapelsen, men bare i et umiddelbart inngrep av en guddommelig kraft». Den kunstneriske inspirasjon er — selv når den når høyest — bare en funksjon av menneskeånden. Men Bibelen er ikke et verk av menneskelige genier — ikke engang av «religiøse genier»! — den er et overnaturlig verk av Guds Ånd.

II.

Hva innebærer da inspirasjonens under?

Først må vi si at vi aldri skal bli i stand til å forklare hvordan underet er gått til. Dette er og forblir Guds hemmelighet. Gud gjør under, men *hvorledes* han setter dem i verk, er skjult for oss. Ingen teorier om inspirasjonen kan derfor hjelpe oss til å få noe innblikk i hvordan inspirasjonen er gått til.

Det eneste vi kan gjøre, er å gi akt på det Bibelen selv sier om inspirasjonen, og på de slutninger som Bibelen selv trekker av inspirasjonens faktum. Også om Bibelen gjelder de ovenfor siterte ord av Luther: «Skriften alene skal foreskrive oss trosartikler og ellers ingen, ikke engang en engel fra himmelen». Enhver kristen lære, også læren om Skriften, skal hentes fra Skriften.

La oss begynne med å ta for oss det nettopp siterte ordet 2. Tim. 3, 16. Det første vi kan lære av dette ordet, er at *Skriften* er inspirert. Dette må man ha i minne, for i diskusjoner om inspirasjonen hører man ikke sjelden at det blir sagt: «La oss tale om inspirerte *mennesker*, ikke om inspirerte *bøker*». Men det siterte skriftstedet sier oss klart at *Skriften* er inspirert. Det kan være sant nok at ordet *theopneustos* bare forekommer på et eneste sted i Bibelen — 2. Tim. 3, 16. Men i det nærmest foregående vers (2. Tim. 3, 15) tales det om «de hellige skrifter», og da deretter vers 16 sier at hele Skriften er innblest

av Gud, så er det tydelig av det at Skriften er hellig og at den er innblest av Gud, er ett og det samme. At dette er tilfellet, fremgår også av et annet sted der uttrykket «hellige skrifter» forekommer, nemlig Rom. 1, 2. Der sies det at Gud allerede på forhånd lovet evangeliet om Kristus «ved sine profeter i hellige skrifter». Skriftene er hellige fordi de er gitt gjennom profeter, altså gjennom menn som var bærere av den guddommelige åpenbaring.

Det siste skriftstedet fører umiddelbart tanken hen på et annet viktig sted om inspirasjonen, nemlig 2. Pet. 1, 21: «For aldri er noe profetord fremkommet ved et menneskes vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av den Hellige Ånd.» I det nærmest foregående vers har apostelen framholdt at «intet profetord i Skriften er gitt til egen tyding.» Ordet «profetord» kan her selvsagt bety den del av Det gamle testamente som inneholder forutsigelser om fremtiden. Men det er nok mer sannsynlig at det her gjelder hele Det gamle testamente; for fra Det nye testaments synspunkt har hele Det gamle testamente en profetisk karakter og handler i virkeligheten i sin helhet om Kristus. Apostelen sier at intet profetord «er gitt til egen tyding» — d.v.s. det er ikke frukt av menneskers tenkning og forskning. I stedet er innholdet av profetordet kommet fra Gud. «De hellige Guds menn talte, drevet av den Hellige Ånd», og deres tale er nedtegnet i Skriften.

Begge de skriftsteder som her er omtalt — 2. Tim. 3, 16 og 2. Pet. 1, 21 — sikter til inspirasjonen av Det gamle testamente. En lang rekke andre steder om dette kunne anføres fra Det nye testamente. Summen av alt det som sies i Det nye testamente om inspirasjonen, er at Guds Ånd har gitt de hellige forfattere det som de har skrevet. Det som de har skrevet, er altså ikke deres eget ord, men Guds ord.

Før vi fortsetter med å si noe om inspirasjonen av Det nye testamente, bør det kan-

skje legges til noe om uttrykket «Guds ord». Når dette uttrykk — ved siden av uttrykket «Herrens ord» — forekommer i Det nye testamente, har det åpenbart samme betydning som «evangelium» og betegner hele det kristne budskap (jfr. f. eks. Ap.gj. 4, 31; 6, 7; 8, 14 o.s.v. og Ap.gj. 8, 25; 13, 49; Kol. 3, 16 o.s.v.) Men som vi har framholdt ovenfor, i kapitlet om Bibelens autoritet, er dette budskap uatskillelig fra Det gamle testamente. Som påvist i dette kapitlet har både Frelseren og apostlene atter og atter uttalt at Det gamle testamente handler om frelsen i Kristus. «Og han begynte fra Moses og alle profetene og utla for dem i alle skriftene det som er skrevet om ham.» (Luk. 24, 27). Og de misjonsprekener av apostlene som vi leser i Apostelgjerningene, sikter bare på å vise at Det gamle testamente i virkeligheten handler om frelsen i Kristus, og at denne frelse nå er blitt virkelighet gjennom Kristi gjerning på jorden. (Se Ap. gj. 2; 3; 13.)

Når Det nye testamente bruker uttrykkene «Guds ord» og «Herrens ord», er det følgelig klart at med dette siktes til Det gamle testaments og apostlenes budskap — dette budskap var jo uoppløselig forbundet med Det gamle testamente.

Det nye testamente utgjøres — som vi har vist i første kapitel av dette skrift — av apostlenes forkynnelse. I nevnte kapitel har vi også prøvd å vise på hvilket grunnlag skriftene i Det nye testamente helt fra de ble til er blitt betraktet som hellige skrifter, d.v.s. som Guds inspirerte ord.

III.

Hvilke slutninger drar Skriften av at den er Guds inspirerte ord?

To slike slutninger må nevnes her. Av inspirasjonens faktum følger etter Bibelens eget utsag *at den er sann*. Vi minner om 2. Pet. 1, 19—21: «Og dess fastere har vi det profetiske ord . . . For aldri er noe profetord fremkommet ved et menneskes vilje, men de

hellige Guds menn talte drevet av den Hellige Ånd.» Ordet er altså fast, pålitelig, urokkelig, fordi det er sagt av menn som var drevet av den Hellige Ånd. I Joh. 10, 35 sier Jesus: «Skriften kan ikke gjøres ugyldig.» Dette utsagn gjelder helt klart hele Skriften og ikke bare det sted (Salme 82, 6) som nevnes i sammenhengen. Om Skriften i dens helhet gjelder at den «kan ikke gjøres ugyldig». Det ord i grunnspråket som her er oversatt med «gjøres ugyldig», betyr egentlig «ødelegge», «tilintetgjøre», «oppløse». I Matt. 5, 17 er det oversatt med «opphøve». At Skriften ikke an gjøres ugyldig, betyr derfor at gyldigheten av Skriftens utsagn aldri kan dras i tvil.

En annen slutning som Skriften selv drar av læren om inspirasjonen, er at *Guds Ånd utfører sitt verk gjennom Bibelens ord*. Både Det gamle og Det nye testamente inneholder som kjent en lang rekke utsagn om at Guds verk i menneskesjelen skjer gjennom Guds ord. «Guds ord er levende og kraftig.» Noen av de viktigste utsagn i Det nye testamente om dette har vi nevnt i kapitlet «Bibelen i min hverdag». Denne bibelordets kraft grunner seg på inspirasjon. Den Ånd som engang har innblest dette ord, virker stadig gjennom det. Dette blir uttrykkelig sagt f. eks. i det ovenfor siterte sted i 2. Tim. 3, 15—17. I vers 15 sies det at de hellige skrifter gjør vis til frelse, og i vers 16 nevnes årsaken til at skrifterne kan virke dette: «Den hele skrift er innblest av Gud og nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettledning, til opptuktelse i rettferdighet.» Fordi Skriften er innblest av Gud gjør den vis til frelse og er nyttig til lærdom o.s.v. «Inspirasjonen virker (hos hver og en) når en leser Skriften.» (Bengel.)

En fremstilling av Bibelens lære om inspirasjonen fremkaller gjerne en rekke spørsmål og innvendinger. La oss ta for oss to-tre av de viktigste spørsmålene.

1. «Har ikke Bibelen også en menneskelig side?»

Vi svarer: Jo, sikkert nok, Bibelen har en menneskelig side. Den er ikke falt ferdig ned fra himmelen. Vi har fått den gjennom mennesker — hvert ord i den er skrevet med menneskehånd. Og ikke bare de menneskelige forfatteres hånd har vært virksom da den hellige bok ble til. Om man gir akt på det faktum at hver forfatter har sin særegne stil og sin særegne uttrykksmåte, så blir det klart at Guds Ånd har tatt menneskelige personligheter i sin tjeneste uten på noen måte å utviske den menneskelige individualitet. Heller ikke har inspirasjonen utelukket den menneskelige selvvirksomhet. Paulus oppgir ikke sjelden årsaken til at han har skrevet det ene eller det andre av sine brev, og i Luk. 1, 1-4 nevner evangelisten at før han skrev sitt evangelium, har han «nøye gransket alt sammen fra først av». Med fullkommen rett har man derfor kunnet si: «Alt i Skriften er av guddommelig opprinneles, og alt i Skriften er er preget av mennesker» (Odeberg).

Det er imidlertid ikke dette man mener når man i vår tid taler om Bibelens «menneskelige side». Man tenker i stedet på at Bibelen skal inneholde alle slags mistak og feil. Som vi nettopp har vist, står imidlertid en slik tanke i strid med Bibelens vitnesbyrd om seg selv — Bibelen gjør krav på å være helt igjennom sann.

2. «Er bibelteksten som vi nå har den, virkelig uten feil?»

De som stiller dette spørsmålet, pleier — og det med all rett — å minne om at de opprinnelige håndskrifter (autografene) ikke lenger eksisterer. Vi har bare avskrifter, og disse avskrifter stemmer ikke alltid overens i alle detaljer.

Det kunne være atskillig å si om dette spørsmål, men vi begrenser oss til å peke på følgende: a) Ulikhetene mellom de forskjellige lesemåter har i det hele svært liten betydning. Både i eldre og nyere tid har man med all rett pekt på at intet punkt i den kristne lære berøres av ulikhetene mellom lesemå-

tene. b) Gud selv uttaler at hans ord forblir evindelig (Es. 40, 8), og Jesus sier: «Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal ingenlunde forgå» (Matt. 24, 35). Og når han i sin yppersteprestelige bønn ber for dem som gjennom apostlenes ord skal komme til å tro på ham (Joh. 17, 20), innebærer disse ord også en forsikring om at det apostoliske ord skal bestå inntil tidenes ende. Gud skal således våke over at dette ord blir bevart uforvansket inntil denne tidsalder er slutt.

3. «Innebærer inspirasjonen at alt i Bibelen er uttrykk for Guds vilje?»

Den som spør slik, pleier gjerne å peke på at Bibelen også gjengir ord av onde og tåpelige mennesker, ja, til og med ord av Satan. Og Bibelen forteller også om onde menneskers gjerninger, for ike å snakke om at den også beretter om Guds folks synder.

Til dette svarer vi: Inspirasjonen innebærer, som vi ovenfor har prøvd å vise, at de hellige forfattere har mottatt av Ånden det som de skulle skrive. Og når Bibelen skal si oss sannheten også om de onde ånder og om meneskets synd, så må den også omtale hva Satan har sagt og gjort, og likeså syndige mennesker. Men Bibelen viser også klart hva som er Satans og syndige menneskers ord og gjerninger. Den gjengir slangens ord i paradiset (1. Mos. 3), men den sier også at det er slangens tale. Den gjengir gudsfornekterens ord (Salme 14, 1), men sier samtidig at det er dåren som sier så i sitt hjerte.

Det faktum at Bibelen sier oss sannheten om synden i vår slekt, står således på ingen måte i strid med Bibelens krav på å være Guds inspirerte ord.

V.

Den alvorligste innvending mot Bibelens krav på å være Guds inspirerte, helt igjennom pålitelige ord, har vi imidlertid ennå ikke nevnt. Den lyder: Ingen som kjenner vår tids vitenskap, kan holde fast ved dette Bibelens krav. Den som har kjennskap til moderne

naturvitenskap og historieforskning, kan ikke lenger se på Bibelen som Guds inspirerte ord.

Hva forstår en da med «moderne vitenskap»? Svaret på dette spørsmålet pleier vel å være omtrent slik: Moderne vitenskap er den forskning som med hjelp av alle nåtidens midler forutsetningsløst vil søke sannheten og intet annet enn sannheten — sannheten om naturen, historien og menneskelivet. Kanskje den som på denne eller lignende måte prøver å klargjøre hva moderne vitenskap vil, også kommer med et spørsmål: Skal ikke en kristen elske sannheten? Pliker ikke en kristen å godta vitenskapens resultater selv om disse kommer i strid med det Bibelen sier?

Det ville kreves en hel bok — og det en stor bok — til å gi en noenlunde tilfredsstillende behandling av forholdet mellom Bibelen og vitenskapen. Siden plassen er så begrenset, må vi nøye oss med noen få antydninger.

La oss da for det første slå fast at vi slett ikke på noen måte vil undervurdere det storverk som den moderne vitenskap har utrettet på så mange felter. Men vi vil gjerne få spørre: Hva innebærer det at vitenskapen er «forutsetningsløs»? Vil det si at forskeren går til sitt arbeid uten noen som helst forutfattede meninger?

Man finner snart at dette spørsmål må besvarres med nei. Hver eneste forsker bygger på *aksiomer* — på «grunnsetninger som tjener til grunnlag for å bygge en vitenskap.» Et aksiom som ligger til grunn for all naturforskning, kan utformes slik: Hvert eneste fenomen i denne verden har sin årsak i denne verden. Naturforskeren regner derfor aldri med under, for årsaken til underet «kan ikke søkes i den årsakskjede som er nedlagt i skapelsen, men i et umiddelbart inngrep av en guddommelig kraft». Selvsagt kan det hende at naturforskeren teoretisk medgir muligheten av under, men han regner aldri med det i sin forskning. Når han står overfor fenomener som han ikke kan forklare, slår han seg aldri til ro med den forklaring at det er skjedd et

under. Han fortsetter alltid med å søke etter en naturlig årsak.

Og når historikeren utforsker begivenheter og hendingsforløp i fortiden, godkjenner han som virkelighet bare det som naturvitenskapen regner for mulig. Når historikeren i sine kilder finner beretninger om under, tenker han derfor at det i virkeligheten dreier seg om en naturlig tildragelse som er blitt misforstått, eller at beretningen bare er dikt. Å akseptere det overnaturlige i noen som helst form regnes som et forræderi mot det vitenskapelige syn — som det for ikke lenge siden ble uttrykt.

Den vitenskapelige forskning forutsetter altså at det ikke skjer under, men denne forutsetning er et aksiom og ikke resultatet av forskning. Den kristne kan imidlertid ikke ha noen innvendinger mot at naturvitenskap og profan historieforskning arbeider ut fra denne forutsetning. Annerledes blir det om *bibelforskningen* aksepterer dette aksiom. For om bibelforskningen bygger på et slikt aksiom, så vil det si at den går ut fra at Bibelen er et rent menneskelig dokument. Dens lære er da intet annet enn menneskers ideer og tanker, og de under som den forteller om, har aldri funnet sted. Av det Bibelens vitnesbyrd om Jesus Kristus som sammenfattes i den andre trosartikkel, blir da bare igjen «pint under Pontius Pilatus, korsfestet, død og begravet». Om den profane forskningsmetode konsekvent tillempes på Bibelen, blir resultatet altså at Bibelens Kristus og Bibelens evangelium utsjaltet av Bibelen. Og dermed opphører kristendommen å være kristendom.

En meget stor del av den moderne litteratur om Bibelen bygger på den profane vitenskaps aksiomer — la være at man ikke alltid gjør det fullt konsekvent. Bibelen, som gjør krav på å være en guddommelig bok, behandles altså som et rent menneskelig dokument. Dens lære behandles som mennesketanker, og dens under betraktes som om de aldri hadde skjedd. Bibelen behandles i virkeligheten fra et ateistisk utgangspunkt. En kristen må selv-

sagt avvise utredninger om Bibelen som bygger på et slikt grunnlag. Og han innser at det ikke her foreligger noen konflikt mellom vitenskap og bibeltro — det dreier seg i stedet om en konflikt mellom to slags tro: en tro som bygger på et naturvitenskapelig aksiom, og en tro som bygger på Guds åpenbaring.

Når en kristen avviser utredninger om Bibelen som i virkeligheten bygger på ateistiske forutsetninger, gjør han det derfor med fullgod samvittighet intellektuelt sett.

VI.

Men det finnes kanskje områder som ikke berøres av denne prinsipielle konflikt mellom naturvitenskapens aksiomer og troen på den guddommelige åpenbaring, og der det foreligger en åpenbar motsetning mellom Bibelens utsagn og sikre forskningsresultater?

Man pleier å nevne atskillige eksempler på slike motsetninger. Vi må nøye oss med å nevne noen få av dem: Skapelsesberetningen, Bibelens opplysninger om meneskeslektens alder, forskjellige hendinger fra Israels historie som Bibelen forteller om. Vi har bare plass til noen korte bemerkninger om hva Bibelen sier om dette.

Bibelen begynner med de majestetiske ord: «I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden.» Hva vet naturforskningen om verdens tilblivelse? Den vet i realiteten ingen ting, for spørsmålet om alle tings ytterste grunn ligger utenfor dens område. Men *utviklingslæren* i sine forskjellige utforminger har sikkert oppnådd sin popularitet fordi den synes å by et alternativ til troen på en skaper. Man mener at verden i virkeligheten har skapt seg selv! Den logiske urimelighet i en slik antagelse burde dog være åpenbar.

Men Bibelen lærer at verden ble skapt på seks dager! Det kune sies mye om tolkningen av Bibelens skapelsesberetning, men her kan det være nok å nevne at allerede kirkefedrene (Origenes, Augustin) pekte på at solen ble skapt først den fjerde dagen, og at det derfor

med «dag» ikke menes «dag» i vår mening.*)

Videre lærer Bibelen at menneskeslektens alder er seks tusen år. Til denne påstand er bare å si at Bibelen ingensteds uttaler seg om menneskeslektens alder. Det er nok så at de jødiske rabbinere foretok slike beregninger på grunnlag av slektsregistret i Det gamle testamente. Etter deres beregninger skulle det nå ha gått 5714 år siden skapelsen. Beregninger som bygger på disse registre, går selvsagt ut fra den forutsetning at registrene skal være fullstendige. Om flere av registrene er det imidlertid lett å påvise at dette ikke er tilfellet. Dermed faller også forutsetningene for disse beregninger bort.

Når det gjelder Israels historie, er mange av de opplysninger som tidligere ble dratt i tvil av atskillige forskere, takket være de arkeologiske oppdagelser kommet i et anet lys. Det var f. eks. en tid da man sa at kong Sargon, som omtales i Es. 20, 1, aldri har eksistert. Men senere har man i Ninive funnet hans palass, hans bilde og en stor mengde innskrifter der han forteller om sine krigstog og seire.

Professor *Aapeli Saarisalo* i Helsingfors, de eneste universitetslærer i Norden som er spesialist på bibelsk arkeologi, ble engang spurt av en journalist: «Kjenner arkeologien noe faktum som står i strid med en opplysning i Bibelen?» Svaret lød: «Nei, arkeologien kjenner ikke noe faktum som står i strid med noen opplysning i Bibelen.»

En kunne lett fortsette med å nevne eksempler på samsvaret mellom Bibelens opplysninger og vitenskapens virkelige resultat. Men dette får være nok.

Det er vår overbevisning at den som fordomsfritt studerer de påståtte «feil» i Bibelen, kommer til samme resultat som den an-

sette bibelkjenner, dr. theol. og dr. phil. *Oscar Bensow*: «Vi kjenner ikke et eneste tilfelle der det til full evidens er blitt bevist at et *virkelig* mistak foreligger, men derimot mange tilfelle der slikt som man lenge hadde gått ut fra var feil, har vist seg ikke å være det.» (Bensow: Dogmatik s. 119.)

Salmisten synger: «*Til evig tid, Herre, står ditt ord fast i himmelen*» (Salme 119, 89). Apostelen Paulus sier: «*Jeg tror alt det som er skrevet i loven og i profetene*» (Ap.gj. 24, 14). Jesus sier: «*Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal ingeniende forgå*» (Matt. 24, 35). Og på Bibelens siste blad leser vi: «*Jeg vitner for enhver som hører de profetiske ord i denne bok: ersonn noen legger noe til dette, da skal Gud legge på ham de plager som er skrevet i denne bok; og dersom noen tar noe bort fra ordene i denne profetiske bok, da skal Gud ta bort hans del fra livens tre og fra den hellige stad, som det er skrevet om i denne bok*» (Åp. 22, 18—19).

Den gode striden

Paulus skriv til Timoteus millom anna såleis: Men vær du edru. i alle ting, lid vondt, gjer ein evangelie-forkynnars gjerning, fullfør di tenesta! For eg vert alt ofra og tida for mi avferd stundar til. Eg har stridt den gode striden, eg har fullenda løpet, eg har halde trua (2. Timot. 4, 5—7).

Det er mange slag strid her i verda. Alt som lever her på jorda, lever i krig og strid av dei ulike slag. Nå for tida ser det ut for at mange har falle til fote for lovløysa. Dei meiner at me må koma bort frå strid og krig, bort med bod og forbod, bort med alt som heiter grenser.

Men slik talar ikkje Guds ord, heller ikkje livet si bitre erfaring. Frå naturen ser vi at det mest ringe dyr strir for sitt liv, sitt reir osv. Me ser også at menneske strir og fører

*) Hedegård kom til i sine seinare år at det likevel menes vanlig dag fordi det hebraiske uttrykket for dag i skapelsesberetningen *nettopp* betyr en vanlig dag.

krig mot dei som vil ta deira liv, ektemake og avkom. Slik må det vera og slik skal det vera. Men Guds barn, ja heile skapningen, lengtar og stundar etter at Guds barn skal bli openberra. Då skal skapningen verta frigjort frå trældomen under forgjengelegdomen, seier Guds ord. Når Guds barn har kjempa ut, og Guds herlegdom openberrast, då er all strid og krig slutt.

Kor mykje meir skulle ikkje då me som er Guds barn strida for alt det som Herren har sagt og gjort og gitt oss å ta vare på. Og her har me ikkje strid mot kjøt og blod, men mot åndsmakter og denne verda sin fyrste og herre, djevelen.

Djupast sett så finst det vel berre to slag strid. Ein strid, som Skrifta kallar den gode strid, som fører til frelse og evig liv, og ein vond strid etter det falne menneske si natur, som fører til forherding, evig død og fortaping.

Difor ropar Guds ord: Vær edru i alle ting! Apostelen Paulus var kjend på begge disse frontane, difor formanar ha oss til å stri den gode striden. Høyr kva han vitnar om seg sjølv: For de har høyrte om mi framferd før, medan eg var jøde, at eg forfylgde Guds kyrkja oveleg hardt og tynte henne, og eg gjekk lenger i jødedomen enn mange av folket mitt.

Lukkelege Paulus som fall i striden på den vonde si sida. Dei fleste som er med på den vonde si sida overlever til det er forseint. Peter har også eit ord han vil seia oss om dette: Men de er eit heilag folk — så de skal forkynna hans dyder som kalla dyk ut or myrkret til sitt underfulle ljøs.

Ingen soldat gløymer vel den dagen han vart såra til døden, og vart teken hand om og ført til lækjar og sykehus. Heller ikkje gløymer han då krigen blei slutt og det kvite flagget kom opp, for dei hadde overgitt seg. Det er vel heller ikkje lett å gløyma dagen då soldaten blei fanga og ført fram for ei anna hermakt. Slik er det også når det gjeld krigen i den åndelege verda, der er aldri fred, og stri-

den bølgar att og fram.

Noken strir openlyst for å halda sanninga nede i urettferd, men andre lik Paulus strir for å verta rettferdige for Gud ved lovgjeringar. Tenk ei lita stund på denne veldige hær som strir imot Gud — mot hans Ande og ord og vitne, frå det mest primitive avgudsalter til kyrkjer og katedraler, frå den som er analfabet til den høgste dr. grad i teologi. Det er utan tvil verda sin største hær. Her er ingen passiv. Den som ikkje er med meg, han er imot meg, den som ikkje samlar med meg, han spreider, sa fyrsten for Guds hær Jesus Kristus. —

Denne hær strir for sitt eige, og vil ikkje lata seg føra til tru og nytt liv. Det vert eit stort fall den dagen då denne hær med sin førar lyt seia Rettferdige og sanne er dine domar, Herre. Men då er det forseint, og då lyt dei høyra: Gå bort frå meg de som gjorde urett — de som i hjarta førde krig mot sanninga, og utad mot trua sin veg og trua sitt ord.

Eg når vel ein stridsmann i denne hær med orda mine, og sjølv har eg vore i denne frontlinja. Eg har hug å be deg: Høyr, stogga opp ei lita stund og spør deg sjølv og Guds levande ord: Kva strir eg for? Har eg gått over frå døden til livet? Er det kjøtet som råder og er drivkrafta i livet, eller er eg fødd på nytt av Gud? Er det lova sitt ord som er drivkrafta, med håp om siger over syncla og frelse ved eigne gjerningar? Eller er det evangeliet om Jesus og hans død for deg, som er håpet ditt om frelse og drivkrafta i livet ditt?

Her må du vera ædru og våga svara sant, elles vil det gå deg evig ille.

Dei som strir den gode striden er alltid få, og ofte synest dei å vera åleine, og ser mest alltid ut for å vera den tapande part. Men Skrifta seier at den som taper sitt liv skal vinna det. Og Gud seier at mi kraft vert fullenda i vanmakt, derfor vitnar Paulus at eg helst vil rosa meg av mi vanmakt, så Kristi kraft kan bu i meg.

Kva er så den gode strid?

Her kan det bli mange ulike svar. Men Paulus seier at det er å leva i trua på Jesus og evangeliet om han, striden for å bli bevart i trua på Jesus. Mange var dei som ville ha han bort frå denne trua. Skrifta fortel at medarbeidarane forlet han, truande brør og heile menigheter fekk han imot seg, ja blei hans fiendar ved at han forkynte dei sanninga.

Men apostelen heldt alt anna for tap og skarn og ikkje verd å nemna, mot dette å verta funnen i trua på Jesus Kristus. Og nå hadde han snart vunne over alt, stridt trua sin gode strid til ende, og var framme ved målet der rettferdskransen låg og venta på han.

Skal det bli slik ein dag med deg og meg, som fekk trua si kostelege gåve i eiga? «Langt eller kort, å tungt å gå intet der er å akte på, intet mot himmelens glæder.»

Odd Dyrøy.

Bøkene i Himmelen. V.

Sist tala me saman om livets bok i himmelen, og at det avgjerande for alle menneske var å få livskjenskap til Jesus her i nådetida, og dermed ha namnet sitt i «livets bok hjå Lammet», også på dommens dag.

I dag vil me stogga litt ved ei anna bok i himmelen, som eg trur me vil kalla

Lønningsboka i Himmelen

Først vil me då ta fram to bibelord som peikar på denne boka, og sidan fleire ord. Hjå Malakias 3, 16 står det: Og det vart skriva ei minnebok for hans åsyn om dei som ottast Herren og tenkjer på hans namn. Og 2. Korint. 15, 10: For me skal alle openberrast for Kristi domstol, så kvar og ein kan få att det som er verka ved lekamen — anten godt eller vondt.

Båe disse orda talar om vårt liv og våre gjerningar som frelste menneske. Når det

gjeld vår frelsa, vårt barnekår og vår evige arv i Himmelen, så eig me alt dette *åleine ved trua på Jesus Kristus og hans fullførde soningsverk*. Ja, om trua vår er sterk eller veik, så eig me dette like fullt, så sant trua er retta på Jesus åleine. Dei som tek si tilflukt til han, skal ikkje dømast skuldig - men vert kjend fri. (Salme 34, 23.) Dei vert tilrekna Jesus og all hans soning og rettferd. Dette er den frelsande trua sin salige grunnvoll.

Men som frelste menneske har Gud tenkt å bruka oss og vår lekam som sine reidskapar her på jorda. Bruka oss til framgang for sitt rike, til frelse for sjelene som lever omkring oss, og til æra for namnet sitt. Han vil bruka oss ved at Ordet og den Heilage Ande får virka i oss og gjennom oss ved evangeliet — vitnemålet om Jesus. Der den einskilde kristne og den truande forsamlingen stiller seg til teneste, der går Guds rike fram, og der hender frelsesunder på frelsesunder. Men der Herren manglar reidskap, der stansar framgangen. Når det lid fram mot midnatt, og alle dei truande sovnar og ikje lenger byd seg fram til teneste (Matt. 25 5), då må nok den Heilage Ande avbryta gjerningen, og verda ligg open for antikrist og endetida står for døra (2. Tessal. 2).

Her skal me truande gjera rekneskap for vår teneste.

Ordet fortel oss at Gud fylgjer med oss korleis me brukar livet vårt, om me brukar det til å tena oss sjølv — til høve for kjøtet, eller i teneste for han som har frelst oss og eig oss med alt det me er og har. Han skriv opp alt det me gjer, slik at me skal få oppgjerd når me ein gong møter han åsyn til åsyn.

I 1. Korint. 3, 11-15 står det at på denne oppgjerdsdagen vil heile vårt livs byggverk — vårt kristenliv — verta prøvt som gjennom eld. Og så langt me har brukt livet vårt i Herrens teneste skal me få løn, men alt me har bygt i kjøtet si teneste skal brenna opp som høv og strå. Men sjølv skal me bli frelst som gjen-

nom eld. Eit sjølvprøvande ord, men og eit salig ord.

Er det rett å tenkja på løn i Himmelen?

Mange let den tanken liggja fordi dei er redd for at dette skal føra til kjøtleg vinnings-sjuka. Og kjøtet i oss prøver nok å koma til alle stader. Men når Gud så ofte i ordet sitt har lova ei nådeløn til sine, så er det sikkert fordi at me skal høyra det og fordi det skal bli til velsigning for oss. Han tek det opp att gong på gong at dei som er tru skal få løn for sin gjerning.

Kva denne løna er, det står det lite om. Einast i Daniel 12 står det at dei som førde mange til rettferd skal skina som stjernene æveleg og alltid. Men denne stjerneglansen skal ikkje lysa til vår æra, men til hans æra som kjøpte oss til Gud med sitt blod. Når me ein gong kjem heim til Gud som fullkomne menneske, då vert vel all vår sæla det å kunna prisa Gud med ei løyst tunga. Då skal me tena han «natt og dag» i hans tempel i eit evig brusande lovsongskor. Då skal alt hjå den herleggjorde skapningen vera til skaparens æra og pris — også den glansen som nådeløna gjev. Her synest Guds tanke å vera at di meir Gud får danna og bruka oss her på jorda i si teneste, di meir får me nåde til å prisa han gjennom alle ævor.

Sliks synest gjerningane våre i Kristus å fylgja med oss. (Openb. 14, 13). Dette er kanskje den prydnaden brura skal ha å gle brudgomen med, attåt den rettferdskjolen som er tvegen i Lammets blod. (Openb. 7, 14 og 19, 8). Og alt er nåde på nåde, som han byd fram til alle som tek si tilflukt til Jesus og let han få makt i sitt liv.

«Nåde at han fant meg, kjærlighet som vant meg — nåde at han bar meg til sin fold.»

Gudmund Hjorthaug.

BIBLICUMKURS

Det blir Biblicumkurs på Stavanger lærer-skole 26.—28. mars med bl.a. Seth Erlands-son som taler.

Det har lenge vært snakket om å få til et Biblicumkurs her i vårt land, slik som de har det hvert år i Sverige både i Umeå og i Uppsala. Kurset vil være i Biblicums eget regi. Vi skal bare legge det praktiske tilrette.

Vi regner med at kurset kan starte fredag ettermiddag/kveld, og vare til søndag ettermiddag.

På Stavanger lærerskole er det kantine hvor en kan få kjøpt både middag og kaffe.

De som ønsker privat innkvartering kan kontakte *Sigmund Hjorthaug, Kløvervn. 32D, 4300 Sandnes. Telefon (054) 65957.*

Nærmere opplysninger om Biblicumkurset i neste nummer.

REISERUTER

for første halvår 1976 for Norsk Luthersk Lekmannsmisjon sine forkynnere

1. *Ole Brandal*: Bibelveke på Randaberg 10.—18. jan.. Ås, Askim, Knapstad, Nittedal i jan.-febr., Norheimsund, Randaberg, Sandnes og Varhaug i mars-april, i påskehelga påskemøte i Namsos.
2. *Andreas Bø*: Bremnes og Fitjar jan.-febr. Ås, Askim, Knapstad, Nittedal i mars-april. Saman med M. Skumsnes i Østfold i påskehelga.
3. *Odd Dyrøy*: Bygland og Sannidal i januar, Namdalen i februar, Sandøy i Senja, Ellingsøy, andre stader der han kjem til, påskehelga på Randaberg og Varhaug.
4. *Gudmund Hjorthaug*: Hardanger i januar, Haugesund, Tysvær, Avaldsnes, Bygland 5.-11. april, påskehelga i Sannidal frå

tirsd. 13. april til og med langfredag.

5. *Amund Lid*: Bibelveke på Randaberg 10.-18. januar, Sandnes, Nærbø, Varhaug, Foldøy i januar-februar, Bremnes, Fitjar, Stord. Valen i mars april, Avaldsnes og Tysvær i påskehelga.
6. *Reidar Linkjendal*: Tysvær i januar, til disp.
7. *Godtfred Nygård*: Kan ta møter lørdag og søndag på stader som ikkje ligg lenger borte enn at han rekk heim til arbeid mandag, påskemøte i Namsos i påskehelga.
8. *Margrete Skumsnes*: Halsenøy, Matre, Akerfjorden, Tysse på Osterøy, Yndesdalen og Brekke i Sogn, Hardanger, påskehelga i Østfold.
9. *Olav Aakhus*: Kan ta møter av og til etter nermare avtale, påskehelga i Steinsdalen og Tørvikbygd.

Sommarskulane blir i år på Bakketun Folkehøgskole i Værdalen i tida 23.-27. juni, årsmøte og sommerskule på Avaldsnes, Karmøy i tida 14.-18. juli, og på Bremnes i tida 28. juli -1. august. Program kjem i bladet seinare.

Styret.
